

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. L. IR SEESAM INSURANCE AS NAGRINĖJIMO**

2016 m. liepos 20 d. Nr. 242-274
Vilnius

Lietuvos bankas gavo D. L. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Seesam Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. kovo 20 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė pareiškėjo valdoma transporto priemonė „Audi A4“ ir R. P. vairuojama transporto priemonė „Opel Zafira“, kurios valdytojų civilinė atsakomybė apdrausta draudiko. 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje nurodoma, kad eismo įvykis įvyko dėl automobilio „Opel Zafira“ valdytojo, kuris prieš eismo įvykį važiavo be įjungtų artimųjų šviesų žibintų, kaltės. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDI) 13 straipsnio 1 dalimi, pareiškėjas draudikui pateikė pretenziją dėl padarytos žalos.

Remdamasis UAB „Impulsana“ eksperto dr. V. M. parengta Eksperto išvada MV 2016-21 (toliau – Eksperto išvada), draudikas priėmė sprendimą nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios dėl 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio transporto priemonei „Audi A4“ padarytą žalą. Eksperto išvadoje nurodoma, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio, įvykusio Algirdo, Kęstučio ir Birutės gatvių sankryžoje, Jurbarko, metu susidūrė automobiliai „Audi A4“ ir „Opel Zafira“. Pagrindinė eismo įvykio kilimo priežastis – nepriimtini transporto priemonės „Audi A4“ vairuotojo veiksmai, kurie prieštaravo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 patvirtintų Kelių eismo taisyklių (toliau – Kelių eismo taisyklės) 154 punkto reikalavimui. Kelių eismo taisyklių 154 punkte nustatyta, kad nelygiareikšmių kelių sankryžoje šalutiniu keliu važiuojantis automobilis privalo duoti kelią transporto priemonėms, artėjančioms prie sankryžos pagrindiniu keliu.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu nemokėti draudimo išmokos, kreipimesi dėl ginčo nagrinėjimo nurodė, kad, įvykus 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykiui, transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas pripažino važiuavęs be įjungtų artimųjų šviesų žibintų ir kad jis yra atsakingas už 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimą. Transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas atsakomybės už 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio metu padarytą žalą faktą patvirtino 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje. Pareiškėjas pabrėžė, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje nurodytas įvykio aplinkybes taip pat patvirtino eismo įvykį matę liudininkai. Pareiškėjo teigimu, Eksperto išvadą parengęs specialistas nevertino transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo kaltės pripažinimo fakto ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų nurodytų aplinkybių, o tik rėmėsi subjektyviu automobilio „Opel Zafira“ valdytojo paaiškinimu, kad jis 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje atsakomybę už šio įvykio kilimą pripažino dėl susijaudinimo.

Pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką taip pat nurodė, kad Eksperto išvada yra paremta tik prielaidomis apie sankryžos, kurioje įvyko 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykis, apšvietimą. Pareiškėjas pabrėžė, kad specialistas išsamiai netyrė, kaip buvo apšviesta sankryža, nevertino

eismo įvykio metu buvusių oro sąlygų, t. y. to, kad eismo sąlygas sunkino mišrūs krituliai – lietus su šlapdriba. Be to, pareiškėjas nurodė, kad specialistas neįvertino aplinkybės, kad automobilio „Opel Zafira“ matomumą prieš 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykį sunkino jo pilka asfalto spalva. Pareiškėjas pabrėžė, kad Eksperto išvadoje daroma nepagrįsta prielaida, jog sankryžos, kurioje įvyko 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykis, tinkamą apšvietimą patvirtina aplinkybė, kad prieš eismo įvykį transporto priemonė „Opel Zafira“ važiuojo be įjungtų artimųjų šviesų žibintų. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjas Lietuvos banko prašė priimti sprendimą, įpareigojantį draudiką išmokėti pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio transporto priemonei „Audi A4“ padarytą žalą.

Draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad, manydamas, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje nepagrįstai pripažino savo atsakomybę už eismo įvykio kilimą, draudikas atliko eismo įvykio aplinkybių tyrimą. Draudikas nurodė, kad surinko deklaruoto eismo įvykio dalyvių ir liudininkų paaiškinimus, taip pat kreipėsi į UAB „Jurbarko komunalininkas“, kuri eksploatuoja Jurbarko miesto ir rajono gyvenviečių gatvių apšvietimo tinklus. Draudikas, vadovaudamasis surinktuose įrodymuose nurodyta informacija, kreipėsi į UAB „Impulsana“ specialistą, pašydamas įvertinti, kurio automobilio valdytojo veiksmai sąlygojo deklaruoto 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimą.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjo teiginiais, kad Eksperto išvada buvo parengta, remiantis tik prielaidomis, teigė, kad aplinkybes, jog sankryža, kurioje įvyko eismo įvykis, buvo tinkamai apšviesta, patvirtino UAB „Jurbarko komunalininkas“. Draudikas pabrėžė, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ šviesos žibintai buvo veikiantys, todėl iš automobilio valdytojo paaiškinimų spręstina, kad sankryža buvo apšviesta taip, kad pakako važiuoti be įjungtų artimųjų šviesų žibintų.

Draudikas atsiliepime dėl pareiškėjo nurodytų aplinkybių taip pat pabrėžė, kad sprendimas nemokėti draudimo išmokos buvo priimtas ne tik vadovaujantis Eksperto išvada, bet ir išanalizavus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimus dėl priežastinio ryšio. Draudikas nurodė, kad, analizuojant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą priežastinio ryšio vertinimo teoriją, buvo bandoma eliminuoti kiekvieno iš eismo įvykio dalyvių padarytus Kelių eismo taisyklių pažeidimus ir nustatyti, kurio eismo įvykio dalyvio padaryti Kelių eismo taisyklių pažeidimai buvo būtinoji eismo įvykio kilimo priežastis. Draudikas pabrėžė, kad, išanalizavus 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio situaciją, buvo padaryta išvada, kad transporto priemonės „Audi A4“ valdytojo veiksmai buvo pagrindinė eismo įvykio kilimo priežastis. Draudiko teigimu, net jeigu transporto priemonė „Opel Zafira“ prieš 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykį būtų važiuojusi su įjungtais artimųjų šviesų žibintais, o transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas padarytų tą patį Kelių eismo taisyklių pažeidimą (nepraleistų pagrindiniu keliu važiuojančios transporto priemonės), eismo įvykis įvyktų. Draudikas taip pat nurodė, kad jei automobilio „Audi A4“ valdytojas nebūtų padaręs Kelių eismo taisyklių 154 punkte nurodyto pažeidimo, tuomet transporto priemonių (nesvarbu, ar automobilis „Opel Zafira“ būtų važiuavęs su įjungtais artimųjų šviesų žibintais, ar ne) susidūrimas nebūtų įvykęs.

Draudikas pabrėžė, kad, vertinant techninio pobūdžio informaciją, eksperto išvados turi ypatingą reikšmę. Draudikas nurodė, kad UAB „Impulsana“ specialistui buvo pateikti visi draudiko administruojant 2016 m. kovo 20 d. įvykį surinkti įrodymai. Draudiko teigimu, Eksperto išvadą parengusio specialisto kvalifikacija atitiko tyrimo metu jam draudiko pateikto klausimo vertinimą. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad Eksperto išvada pripažintina objektyviu įrodymu, kuriuo vadovaujantis buvo priimtas sprendimas atsisakyti mokėti draudimo išmoką dėl 2016 m. kovo 20 d. įvykio, todėl pareiškėjo reikalavimas turi būti atmestas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d.

nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kyla dėl transporto priemonių „Opel Zafira“ ir „Audi A4“ valdytojų civilinės atsakomybės už 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio metu padarytą žalą taikymo.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad pareiškėjas reikalavimą dėl draudimo išmokos mokėjimo grindžia 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje, šio eismo įvykio dalyvių ir liudininkų paaiškinimuose nurodytomis aplinkybėmis, kurios, pareiškėjo teigimu, patvirtina, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimą lėmė transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo padarytas Kelių eismo taisyklių 94 punkto, kuriame nurodyta, kad tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui motorinių transporto priemonių, traktorių, savaeigių mašinų vairuotojai privalo važiuoti keliais su įjungtomis artimosiomis arba tolimosiomis žibintų šviesomis, pažeidimas. Siekdamas paneigti pareiškėjo reikalavimą, draudikas vadovaujasi UAB „Jurbarko komunalininkas“ draudikui pateiktais paaiškinimais ir Eksperto išvada, kurie, draudiko teigimu, patvirtina, kad būtent pareiškėjas yra atsakingas už 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimą.

Pažymėtina, kad draudžiamuoju įvykiu, kuriam įvykus pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį turi būti mokama draudimo išmoka, laikytinas eismo įvykis, dėl kurio nukentėjusiems tretiesiems asmenims buvo padaryta žala ir už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsirado civilinė atsakomybė (TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalis ir 3 straipsnio 1 dalis). TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad, nustatant eismo įvykio aplinkybes ir kaltininko atsakomybę, turi būti vadovaujama eismo įvykio dalyvių pasirašyta eismo įvykio deklaracija ar kitu eismo įvykio dalyvių pasirašytu dokumentu apie eismo įvykio aplinkybes arba kompetentingų institucijų išduotais dokumentais apie eismo įvykio aplinkybes.

Kaip minėta, 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje nurodyta, kad eismo įvykis įvyko dėl transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo, kuris prieš eismo įvykį važiavo be įjungtų artimųjų šviesų žibintų, kaltės. Transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas 2016 m. kovo 31 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose apie 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykį nurodė, kad 2016 m. kovo 20 d. apie 20 valandų 15 minučių Jurbarko važiavo Algirdo gatve link Vytauto Didžiojo gatvės. Buvo sutemę, gatvės apšviestos, kelio dangą šlapia. Transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas patvirtino, kad važiavo neįsijungęs šviesų žibintų. Transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas 2016 m. kovo 31 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose taip pat nurodė, kad „važiuodamas Algirdo gatve pagrindiniu keliu ir privažiavęs prie sankryžos, kuri kertasi su Kęstučio gatve, spėjau pamatyti šviesas ir iš karto automobilis „Audi A4“ trenkėsi į transporto priemonės „Opel Zafira“ dešinią priekinę sparną.“ Transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas teigė, kad, įvykus eismo įvykiui, buvo susijaudinęs ir streso būsenos, todėl manė, kad būtent jis atsakingas už dėl Kelių eismo taisyklių 94 punkto pažeidimo įvykusį eismo įvykį ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje pripažino atsakomybę už padarytą žalą.

Transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas 2016 m. balandžio 5 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad „eismo įvykio metu oro sąlygos buvo blogos, lijo, važiuojamoji dalis šlapia ir blizgi, gatvė apšviesta dalinai, tamsus paros metas. Aš važiavau dešiniąja eismo juosta, privažiavęs sankryžą visiškai sustojau, nors STOP ženklas ir nebuvo, tačiau, įvertinus blogas oro sąlygas, reikėjo sustoti ir gerai apsidairyti prieš kertant sankryžą. Apsidairęs ir įsitikinęs, jog kito artėjančio automobilio nėra, palengva spaudžiau akceleratorių ir bandžiau kirsti sankryžą. Įvažiavus į sankryžą prieš mano automobilį staiga išniro automobilis, važiavęs be įjungtų artimųjų, gabaritinių ar ilgųjų šviesų tamsiu paros metu. Išvengti susidūrimo galimybių nebuvo.

Kaip pats žmogus sakė, jis pamiršo įsijungti šviesas (ir jau ne pirmą kartą).“

2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkas E. S. 2016 m. balandžio 7 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose teigė važiavęs paskui pareiškėjo vairuojamą automobilį ir teigė, kad „prieš kirsdamas pagrindinį kelią, automobilis „Audi A4“ sustojo, manau, įsitikinti, ar nėra kitų pagrindiniu keliu atvažiuojančių transporto priemonių. Transporto priemonei „Audi A4“ įvažiavus į sankryžą netikėtai iš kairės pusės pasirodė transporto priemonė „Opel Zafira“, kurios žibintai nešvietė ir ją pamatyti buvo galima tik paskutinę akimirką. Tuo metu oro sąlygos buvo labai nepalankios matomumui, t. y., lijo, krito šlapdriba, o transporto priemonė „Opel Zafira“ buvo pilkos spalvos.“ E. S. tvirtino, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas pripažino, jog važiavo neįsijungęs šviesų žibintų, o automobilio „Audi A4“ vairuotojas teigė nematęs be įjungtų šviesų atvažiuojančios transporto priemonės „Opel Zafira“. Savo paaiškinimuose E. S. taip pat pabrėžė, kad, praėjus 10 minučių po transporto priemonių susidūrimo, į 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio vietą atvyko policijos pareigūnai, jie išsiaiškino eismo įvykio aplinkybes, nustatė eismo įvykio kaltininką ir transporto priemonių „Audi A4“ ir „Opel Zafira“ valdytojams paaiškino, kaip pildyti 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaraciją.

2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkas R. T. 2016 m. balandžio 7 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad, vaikščiodamas su savo augintiniu, pamatė Kęstučio gatve važiuojantį ir prie sankryžos su Algirdo gatve sustojusį automobilį „Audi A4“. R. T. dėstė, kad „netikėtai pro mane pravažiavo ir į sankryžą įvažiavo automobilis „Opel Zafira“, išukęs iš prekybos centro. Jis judėjo neįjungtomis šviesomis tamsiu paros metu, todėl ties perėja nelabai jo pastebėjau ir aš. Mintyse dar pagalvojau, ar pastebės transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas šį automobilį.“ R. T. paaiškinimuose pabrėžiama, kad transporto priemonė „Opel Zafira“ buvo tamsios asfalto spalvos ir ją pamatyti buvo nedidelė tikimybė. Eismo įvykio liudininkas nurodė, kad apie šį eismo įvykį buvo pranešta policijos pareigūnams, transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas pripažino atsakomybę už eismo įvykį.

UAB „Jurbarko komunalininkas“ draudikui adresuotame rašte nurodė, kad Jurbarko miesto gatvių apšvietimo tinklų priežiūros nevykdo, tačiau dėl netinkamo gatvių apšvietimo minėtu laikotarpiu jokios informacijos nebuvo gauta.

UAB „Impulsana“ specialistas, įvertinęs transporto priemonių „Opel Zafira“ ir „Audi A4“ valdytojų, 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų ir UAB „Jurbarko komunalininkas“ draudikui pateiktus paaiškinimus, taip pat specialistui pateiktas eismo įvykio nuotraukas, konstatavo, kad „pagal vaizdus nuotraukose spėjama, jog Algirdo gatvės apšvietimas yra geras ir kad transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas, įvažiuodamas į sankryžą, galėjo tiesiogiai matyti Algirdo gatve jam iš kairės artėjančių automobilį „Opel Zafira“, nors šis važiavo be įjungtų priekinių žibintų. Kad Algirdo gatvės apšvietumas buvo pakankamai geras spėjama ir pagal tą aplinkybę, kad automobilio „Opel Zafira“ vairuotojas, sutemus, galėjo važiuoti be įjungtų artimųjų šviesų žibintų.“

Eksperto išvadoje taip pat nurodoma, kad susidariusioje prieš eismo įvykį kelio situacijoje automobilio „Audi A4“ vairuotojas galėjo sudaryti automobilio „Opel Zafira“ vairuotojui neišvengiamą kliūtį. Kadangi esant tokiai situacijai automobilis „Opel Zafira“ nebūtų turėjęs techninės galimybės išvengti eismo įvykio, taip pat įvertinus tai, kad nėra pagrindo teigti, jog šio automobilio vairuotojas prieš eismo įvykį viršijo leistiną greitį ir tai lėmė eismo įvykį, negalima konstatuoti, kad automobilio „Opel Zafira“ vairuotojo veiksmai prieštaravo Kelių eismo taisyklių 127–128 punktų reikalavimams ir lėmė eismo įvykį. Eksperto išvadoje taip pat pažymima, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo veiksmai – važiavimas tamsiu paros metu be įjungtų artimųjų šviesų žibintų – prieštaravo Kelių eismo taisyklių 94 punkto reikalavimui. Techniniu požiūriu galima daryti tik prielaidą, kad šie nepriimtini veiksmai turėjo priežastinį ryšį su eismo įvykio kilimu, nes jeigu automobilis „Opel Zafira“ būtų važiavęs su įjungtais artimųjų šviesų žibintais, galbūt automobilio „Audi A4“ vairuotojas būtų kitaip reagavęs į pavojų eismui (gal būtų sustojęs ir palaukęs, kol per sankryžą pravažiuos pagrindiniu keliu artėjantis automobilis). Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, specialistas Eksperto išvadoje konstatavo,

kad nėra pagrindo teigti, jog automobilio „Opel Zafira“ vairuotojo veiksmai buvo priežastiniu ryšiu susiję su eismo įvykio kilimu, todėl šio eismo įvykio kilimo techniniu požiūriu pagrindinė priežastis buvo automobilio „Audi A4“ vairuotojo nepriimtini veiksmai, prieštaravę Kelių eismo taisyklių 154 punkto reikalavimui.

Vertinant Eksperto išvados, kaip įrodymo, galinčio neginčijamai patvirtinti, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimo priežastis buvo transporto priemonės „Audi A4“ valdytojo padarytas Kelių eismo taisyklių 154 punkto pažeidimas, pakankamumą, pažymėtina, kad eksperto išvadai, kaip įrodymų šaltiniui, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas nenustato išankstinės įrodomosios galios. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, jog nagrinėjamu atveju turi būti įvertinti visi įrodymai, galintys patvirtinti arba paneigti Eksperto išvadoje esančias aplinkybes. Svarbu pažymėti, kad, vertinant įrodymus, turi būti atsižvelgiama į visų faktinių duomenų objektyvumą, išsamumą, patikimumą, prigimtį ir kitas svarbias aplinkybes, sudarančias pagrindą eksperto išvadą pripažinti patikimu įrodymu arba ją motyvuotai laikyti nepagrįsta. Konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmesti kaip įrodymai, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi arba turi kitokių trūkumų. Kritiškai vertinti eksperto išvadą arba jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2015 m. birželio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015). Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu jos duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, jei jie neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių, ir jeigu eksperto išvados duomenys, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą.

Nagrinėjamu atveju, vertinant Eksperto išvados duomenis kitų Lietuvos bankui pateiktų įrodymų kontekste, darytina išvada, kad Eksperto išvada buvo parengta, neįvertinus pareiškėjo bei ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų draudikui teiktuose paaiškinimuose nurodytų aplinkybių. Specialistas, teigdamas, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykį lėmė tai, kad transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas nesilaikė Kelių eismo taisyklių 154 punkto reikalavimų, iš esmės remiasi aplinkybe, kad sankryžos, kurioje įvyko eismo įvykis, apšvietimas buvo pakankamas ir kad pareiškėjas turėjo visas galimybes prieš eismo įvykį matyti transporto priemonę „Opel Zafira“.

Kaip minėta, pareiškėjas 2016 m. balandžio 5 d. draudikui teiktuose paaiškinimuose nurodė, kad „sankryžoje nebuvo matyti jokio artėjančio automobilio žibintų“. Be to, eismo įvykio liudininkas E. S. 2016 m. balandžio 7 d. draudikui teiktuose paaiškinimuose nurodė, kad transporto priemonę „Opel Zafira“ buvo įmanoma pamatyti tik paskutinę akimirką, o eismo įvykio liudininkas R. T. pabrėžė, kad prieš eismo įvykį tikimybė pamatyti automobilį „Opel Zafira“ buvo nedidelė. Šiame kontekste taip pat svarbu pažymėti, kad specialistas nevertino 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio dalyvių ir liudininkų paaiškinimuose nurodytų aplinkybių, kad transporto priemonių matomumą sunkino eismo įvykio metu buvusios oro sąlygos. Be to, specialistas neatsižvelgė į pareiškėjo ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų nurodytas aplinkybes, kad transporto priemonė „Opel Zafira“ buvo sunkiai įžiūrima dėl jos pilkos asfalto spalvos. Atsižvelgiant į Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad specialisto teiginiai, kad prieš įvykstant 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykiui transporto priemonės „Opel Zafira“ buvo pakankamai gerai matoma, prieštarauja kitiems žalos byloje esantiems faktiniams duomenims.

Pažymėtina, kad specialistas išvadoje taip pat remiasi UAB „Jurbarko komunalininkas“ duomenų pagrindu nurodytomis aplinkybėmis, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio metu gatvės buvo apšviestos ir kad gatvių pakankamą apšvietimą patvirtina aplinkybė, jog transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas važiavo be artimųjų šviesų žibintų. Atsižvelgiant į specialisto nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad šalių ginčo, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio metu

gatvės buvo apšviestos, nėra, todėl UAB „Jurbarko komunalininkas“ rašte nurodytos aplinkybės, kad nebuvo gauta jokios informacijos dėl netinkamo gatvių apšvietimo, nagrinėjamo ginčo atveju nėra teisiškai reikšmingos.

Vertinant specialisto argumentus, kad tai, jog transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas važiuo neįjungęs šviesos, liudija, kad gatvės buvo pakankamai apšviestos, pažymėtina, kad minėto automobilio vairuotojas 2016 m. kovo 31 d. draudikui teiktuose paaiškinimuose apie 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio aplinkybes nenurodė duomenų, kad dėl pakankamo gatvių apšvietimo nebuvo būtinybės jungti šviesos žibintų. Šiame kontekste taip pat svarbu tai, kad draudikas Lietuvos bankui teiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, jog išvada, jog pakankamas gatvių apšvietimas lėmė transporto priemonės „Opel Zafira“ važiavimą be įjungtų šviesos žibintų, buvo padaryta, remiantis transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo paaiškinimais. Kadangi Lietuvos bankui pateikti 2016 m. kovo 31 d. transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo paaiškinimai negali patvirtinti draudiko ir specialisto teiginių, minėti argumentai apie automobilio „Opel Zafira“ šviesos žibintų neįjungimo priežastis negali būti laikomos pagrįstais.

Šiame kontekste svarbu pažymėti, kad pareiškėjo 2016 m. balandžio 5 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose yra nurodomos specialisto ir draudiko teiginiams prieštaraujančios aplinkybės apie transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo nurodytas šviesos žibintų neįjungimo priežastis, pažymint, jog šis valdytojas, įvykus 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykiui, pareiškėjui nurodė pamiršęs įsijungti šviesos žibintus. Atsižvelgiant į tai, kad ginčo šalių paaiškinimai apie transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojo nurodytas šviesos žibintų neįjungimo priežastis skiriasi, būtina vadovautis objektyvus įrodymo – 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijos, kuri patvirtinta abiejų 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio dalyvių parašais, duomenimis.

TPVCAPDĮ 12 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad eismo įvykio deklaracija pildoma tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi Kelių eismo taisyklių nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą. Darytina išvada, kad abu 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio dalyviai, priimdami sprendimą pildyti eismo įvykio deklaraciją, patvirtino, kad sutaria dėl įvykio aplinkybių ir savo parašais patvirtina, jog deklaracijoje nurodytos faktinės eismo įvykio aplinkybės yra teisingos.

Vertinant 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijos duomenis, pažymėtina, kad deklaracijos 14 laukelyje nurodytose eismo įvykio dalyvių pastabose pažymėta, kad transporto priemonė „Opel Zafira“ važiuo neįsijungusi šviesos žibintų. 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijos 14 laukelyje transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas savo parašu patvirtino, kad yra atsakingas už padarytą žalą.

Svarbu tai, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas, pasirašydamas 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje, patvirtino pažeidęs Kelių eismo taisyklių 94 punkto reikalavimus. Kelių eismo taisyklių 5 punkte nurodyta, kad eismo įvykio dalyviai privalo mokėti Kelių eismo taisykles ir jų laikytis. Asmuo, išmanantis Kelių eismo taisykles, gali suprasti savo veiksmų priešingumą taisyklėms, todėl tuo pagrindu gali pripažinti arba nepripažinti savo kaltę eismo įvykio deklaracijoje. Pažymėtina, kad pats atsakomybės už padarytą žalą pripažinimo eismo įvykio deklaracijoje faktas paprastai implikuoja tai, jog būtent ją pripažinusio asmens elgesys neatitiko tokio eismo dalyvio elgesio modelio, koks tomis aplinkybėmis buvo privalomas.

Atsižvelgiant į tai, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas, pasirašydamas 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje, patvirtino pažeidęs Kelių eismo taisyklių 94 punkto reikalavimus, darytina išvada, kad jis pripažino, kad su neįjungtais transporto priemonės „Opel Zafira“ šviesos žibintais važiuo esant blogam matomumui tamsiu paros metu. Remiantis 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijos duomenimis, pareiškėjo ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų paaiškinimais ir vadovaujantis civiliniame procese taikytina įrodymų tikėtinumo taisykle, pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti faktiniai duomenys leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytojas prieš įvykstant 2016 m.

kovo 20 d. eismo įvykiui važiuo pamišęs įsijungti šviesos žibintus. Darytina išvada, kad Eksperto išvadoje nurodytos aplinkybės, jog 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio metu dėl pakankamo gatvių apšvietimo automobilis „Opel Zafira“ buvo aiškiai matomas ir kad tai, kad minėto automobilio šviesos žibintai nebuvo įjungti, neturėjo įtakos 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimui, vertintinos kritiškai. Konstatuotų aplinkybių kontekste atkreiptinas dėmesys ir į Kelių eismo taisyklių 97 punktą, kuriame nurodyta, kad šviesiuoju paros metu motorinių transporto priemonių, traktorių, savaeigių mašinų vairuotojai privalo važiuoti keliais su įjungtomis artimosiomis arba specialiai šiam metui skirtomis žibintų šviesomis.

Vertinant Eksperto išvadoje nurodytas aplinkybes, kad pagrindinė 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio priežastis buvo tai, kad transporto priemonės „Audi A4“ valdytojas nesilaikė Kelių eismo taisyklių 154 punkto reikalavimų, pažymėtina, kad specialistas nevertino pareiškėjo 2016 m. balandžio 5 d. paaiškinimuose nurodytų aplinkybių, kad dėl buvusių blogų eismo sąlygų pareiškėjas, prieš įvažiuodamas į sankryžą, visiškai sustojo, siekdamas įvertinti, ar nėra prie sankryžos pagrindiniu keliu artėjančių transporto priemonių. Šias pareiškėjo nurodytas aplinkybes taip pat patvirtino 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininko E. S. paaiškinimai. Tai, kad transporto priemonė „Audi A4“ prieš įvažiuodama į sankryžą sustojo, patvirtina ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininko R. T. draudikui teikti paaiškinimai. Kadangi Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad pareiškėjas, prieš įvažiuodamas į sankryžą, siekė įsitikinti, ar nėra prie sankryžos pagrindiniu keliu artėjančių transporto priemonių, o be įjungtų šviesos žibintų važiuojanti transporto priemonė „Opel Zafira“ iki 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio pareiškėjui negalėjo būti matoma, darytina išvada, kad Eksperto išvadoje nurodytos aplinkybės dėl transporto priemonės „Audi A4“ valdytojo veiksmų priežastinio ryšio su eismo įvykio pasekmėmis prieštarauja Lietuvos bankui pateiktuose įrodymuose įtvirtintoms aplinkybėms.

Įvertinus tai, kas buvo išdėstyta, pažymėtina, kad Eksperto išvada yra vertintina kritiškai, nes ji buvo parengta neatlikus išsamaus visų aplinkybių tyrimo, taip pat Eksperto išvados duomenys prieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš kitų įrodinėjimo priemonių, todėl darytina išvada, kad UAB „Impulsana“ specialistas neturėjo pagrindo daryti tokių kategoriškų išvadų apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą, o Eksperto išvada negali būti laikoma objektyviu įrodymu, vienareikšmiškai ir neginčijamai patvirtinančiu, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje eismo įvykio dalyvių nurodytos aplinkybės dėl atsakomybės už 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio kilimą taikymo yra nepagrįstos.

Šiame kontekste svarbu pažymėti, kad 2016 m. kovo 21 d. pareiškėjas draudikui pateiktame pranešime apie 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykį nurodė, kad apie eismo įvykį buvo pranešta policijai ir kad eismo įvykį registravo Jurbarko policijos komisariatas. Policijos pareigūnų atvykimo į 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio vietą faktą patvirtina įvykio liudininkų paaiškinimai. Remiantis 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų paaiškinimais, darytina išvada, kad policijos pareigūnai, išsiaiškinę eismo įvykio dalyvių ir liudininkų nurodytas aplinkybes, eismo įvykio kaltininku pripažino transporto priemonės „Opel Zafira“ valdytoją.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktą įpareigoja draudiką patikrinti visą jam prieinamą informaciją. Nagrinėjamu atveju Lietuvos bankui nebuvo pateikta įrodymų, galinčių patvirtinti, kad draudikas būtų kreipęsis į Jurbarko policijos komisariatą, siekdamas patikslinti 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio dalyvių ir liudininkų nurodytas faktines eismo įvykio aplinkybes ir policijos pareigūnų išvadas dėl eismo įvykio kaltininko. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudikas nesurinko pakankamų įrodymų, kurie galėtų paneigti arba patvirtinti pareiškėjo ir 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio liudininkų nurodytas aplinkybes.

Kadangi draudikas Lietuvos bankui nepateikė objektyvių įrodymų, galinčių nuginčyti 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijos duomenis, turi būti vadovujamasi eismo įvykio deklaracijoje nurodytomis aplinkybėmis apie šio eismo įvykio kaltininką. Atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio deklaracijoje atsakingu už eismo įvykio metu padarytą žalą yra nurodytas transporto priemonę „Opel Zafira“, kurios valdytojų civilinė atsakomybė apdrausta

draudiko, valdęs asmuo, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga pareiškėjui mokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio transporto priemonei „Audi A4“ padarytą žalą. Todėl, remiantis nustatytomis aplinkybėmis, pažymėtina, kad pareiškėjo reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo yra pagrįstas, todėl tenkintinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Patenkinti pareiškėjo D. L. reikalavimą, rekomenduojant draudikui išmokėti pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „Audi A4“ dėl 2016 m. kovo 20 d. eismo įvykio padarytą žalą.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas